

Odlagališče Mala Mežakla

Drobilec vej na kompostarni na Mali Mežakli

Ravnanje z biološkimi odpadki

V Republiki Sloveniji je bil leta 2004 sprejet Operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja količin odloženih biorazgradljivih odpadkov za obdobje do konca leta 2008. Namen sprejetega dokumenta je med drugim zmanjševanje odlaganja biorazgradljivih odpadkov na odlagališča, tudi na odlagališče za nenevarne odpadke Mala Mežakla. Odlaganje bioloških odpadkov povzroča nastanek metana, ki je eden izmed toplogrednih plinov, ki pripomorejo h globalnim podnebnim spremembam. Metan nastaja naravno v procesu razpadanja odpadkov brez prisotnosti kisika. Zato je dolžnost upravljavcev odlagališč, da ta metan v največji možni meri zajamejo s postavitvijo sistema za prisilno odplinjanje deponije. Na Mali Mežakli imamo tako na novem delu odlagališča postavljenih devet odplinjakov, ki so med seboj povezani s cevni in vodijo tako zbrani deponijski plin (v katerem je do 45 odstotkov metana) na sežig na baklo. Kljub temu pa del metana uide v ozračje mimo zajema skozi zgornjo površino odlagališča.

Zakonodaja je tako določila, da morajo upravljavci odlagališč zmanjšati odlaganje bioloških odpadkov in izvajati sejalne analize pošiljk odpadkov, iz katerih je razvidna vsebnost bioloških odpadkov na celotno težo zbranih odpadkov s posameznega območja. Sejalno analizo smo v podjetju opravili že dvakrat in ugotovili, da je vsebnost bioloških odpadkov največja na območjih z individualno in podeželsko poselitvijo (presežene vrednosti so na-

pisane z debelejším tiskom). **Prevelike vsebnosti bioloških odpadkov so posledica odlaganja velikih količin odpadkov iz vrtov v zabojnike za zbiranje komunalnih odpadkov na podeželju in območju z individualnimi hišami. To ni ustrezno ravnanje, saj imajo gospodinjstva s teh območij možnost kompostiranja.**

V javnem podjetju JEKO-IN, d. o. o., smo imeli v načrtih postavitev ločenega zbiranja bioloških odpadkov, vendar smo načrte zamaknili v prihodnja leta oz. do sprejetja jasne strategije ravnanja s komunalnimi odpadki na ravni celotne gorenjske regije.

Ker pa zeleni odrez in drugi odpadki z vrtov predstavljajo vsaj polovico zbranih bioloških odpadkov in ker imamo na saniranem starem delu odlagališča na Mali Mežakli prostor za kompostiranje odpadkov, smo se v podjetju odločili, da bomo v prihodnje v jesenskem in spomladanskem času v določenem obdobju organizirali akcijo brezplačnega odvoza odpadkov iz vrtov.

Kompostiranje

Kompostiranje je druga možnost za ločeno odlaganje bioloških odpadkov in jo lahko izvajajo vsa gospodinjstva s podeželja in območja z individualnimi hišami.

Kaj odlagamo na kompostni kup?

Na kompostni kup odlagamo:

Vrtno odpadke: rože, plevel, pokošeno travo, staro zemljo lončnic

Kuhinjske odpadke: odpadke vseh vrst zelenjave, ostanke in olupke sadja, pokvarjene živalske izdelke, papirnate vrečke, brisačke in robčke, jajčne lupine, kavne filtre in čajne vrečke.

Nasveti za kompostiranje na vrtu:

Kompostiramo lahko v kompostniku na polsenčnem predelu vrta. Na dno kompostnika postavimo grob material (npr. lesene sekance), na to pa izmenično 15-centimetrsko plast kuhinjskih in vrtnih odpadkov in tricentimetrsko plast zemlje. Tako sestavljamo kompostni kup, ki mora biti pokrit zaradi zadrževanja vlage. Za pospešitev procesa trohnenja - kompostiranja lahko dodajamo različne pospeševalce, ki jih lahko kupimo v ustreznih prodajalnah. V šestih do 12 mesecih se bo kompostni kup posedel in postal podoben temno rjavi gozdni prhini, ki jo fino presejemo. Tako smo pridelali zrel kompost.

Kako uporabiti pridelani kompost?

Kompost uporabljamo za lončnice in gredice in ga lahko raztresemo po površini ali pa ga plitvo zmešamo v zemljo. Kompost je koristen naraven produkt, ki pripomore k izboljšanju sestave prsti, večjemu zadrževanju vlage v prsti, boljše prežračevanju tal, večji akumulaciji toplote in navsezadnje k pridelavi zdravih rastlin s plodovi polnega okusa.

Pri kompostiranju pa lahko naletimo na večje kose zelenega odreza, ki so za naraven proces razpadanja preveliki. To so npr. odrezi dreves, živih mej in grmovnic. Če tovrstni material zdrobimo oz. zmeljemo, dobimo sekance, ki so zelo zelen strukturni material za kompostiranje odpadkov, ki omogoča boljše prežračevanje komposta.

Drobilec vej

V podjetju JEKO-IN smo v letošnjem letu nabavili nov traktor s priključkom za drobljenje vej in zelenega odreza, ki ga bomo poleg uporabe za lastne potrebe ponudili tudi občanom.

Drobilec vej lahko naročite v našem podjetju na tel. št. 031/605-009. Storitev vam bomo zaračunali pri obračunu komunalnih storitev, in sicer po ceni 21 evrov za kubični meter zmletga materiala (cena z DDV).

JEKO-IN, d. o. o.

Tabela: Rezultati sejalne analize z dne 21. septembra 2006

	blokovsko naselje (% mase s. s.)	podeželje (% mase s. s.)	urbano območje (% mase s. s.)	individualne hiše (% mase s. s.)
A - odpadni papir	14,1	5,3	30,3	9,2
B - zelena biomasa	4,2	52,1	2,9	33,4
C - kuhinjski odp.	38,0	31,1	11,6	11,1
D - leseni odpadki	4,2	0,7	1,6	0,0
E - plastika	24,7	8,7	47,8	35,2
F - negorljive snovi	14,8	2,1	5,8	11,1
cel. org. C	60,5	89,2	46,4	53,7
kurilna vrednost	10,0-13,0	10,0-13,0	10,0-13,0	10,0-13,0